

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A „matura“ után.

Letelt az iskolai év, a nyolcz osztályt sikerrel bevégző ifjak, számot adandó iskolai tanulmányaik sikeréről, érettségi vizsga elé állítottak, s a negyvenhat ifju közül hatnak írásbeli munkálatai nem ütötték meg a mértéket. — a szóbeli vizsgán pedig négyen utasítottak a szeptemberi pótvizsga letételére.

Hogy azokat, kik az írásbeli feladatok megfejtésében kielégítő készütséget nem tanúsítottak, egy évre visszavetették, csak helyesséssel kell fogadnunk; mert azok, kik a kellő idő nyújtása mellett gondolataikat a kívánalmaknak megfelelő módon papíron kifejezni képtelenek, avagy a kik a tőlük joggal várható tudományos ismeretek minimális mennyiségét sem árulják el, megérdemlik egyénileg az egy évre való visszavetést! Nem lehet szavunk az ellen sem, hogy a 40 ifju közül 4 pótvizsgára utasított; ezek vizsgáinak sikertelen voltát azonban már nem oly szemmel kell néznünk, mint azok esetét, kik az írásbelin elbuktak: mert ezek készütséget az írásbeli vizsgák sikeres letétele által máris igazolták; de mert a tehetség és tehetség között óriási különbség van; s e mellett figyelembe kell venni azt is, hogy míg egyik ifjunak magatartása, idegrendszere, szóval egyéni természete nyugodt, megfontolt, — addig a másiké könnyen megfélemlő, esetleg szószátyár, ezekből önként következik, hogy a szóbeli feleletek, a bár készült egyedekhez képest lehet teljesen kitűnő, jó, kielégítő avagy olyan, a mely azt mutatja, hogy a különben készült ifjura egy kevéssel több tanulás reá fér. Egyáltalán nincs azonban kizárva a lehetőség arra, hogy az utóbbi osztályhoz tartozó ifjak élethivatásuk betöltésénél többre viendik, mint a legkitűnőbb érettségit tett egyének.

A „matura“ eredményének bírálatásánál

nagyban és egészben úgy az ifjuságot vezető tanári karral, valamint a tanuló ifjusággal elégedettek lehetünk. Nem felelnék meg azonban hivatásunknak egészben, ha bizonyos pontokra reá nem mutatnánk, a melyek gondos figyelemben részesítendők, úgy az ifjuság, mint a szülék, valamint az intézet érdekében.

Meglepetéssel hallottuk, hogy némely írásbeli vizsgát tevő — természetesen el is bukott — ifju még a helyesírás szabályaival sem volt tisztában! Megboosáthatlan hiba; s nem is hiszem, hogy ez ifju a mi elég jó nevű iskolánk növendéke lett volna a 8 gymnasiumon keresztül, — de ha ez ifju csak az utolsó évben jött is ide, hiba volt az osztályvizsgán el nem ejteni. Áll ez a tétel valamennyi alsóbb osztály tanulóira nézve is; a mely tanuló az osztályvizsgát *valóban* kielégítő sikerrel nem végezhette el, az a magasabb osztályba helyesen át nem bocsátható; nem pedig azért, mert ha a következő év tananyagának megértéséhez elegendő alapot nem épített, — a felépítmény, mint futó homokra épített ház roskad össze; az ily ifju az élet küzdelmeibe el fog merülni, s a tanár, ki kötelessége ellenére a képtelen tanítványt átbocsájtja — megengedem jószívűsége által — annak legnagyobb ellenségevé, életé megrontójává váltott. Jól tudjuk, hogy sok esetben nehéz helyzetben vannak a tanárok épen magukkal a szülőkkel szemben; pedig még ily esetben is erőseknek kell lenniök, mert az elfogott szülő gyakran nem helyesen bírálja meg fia képességeit, a tanár pedig, ki a kérő szavakra hajolva, jobb tudomása ellenére kegyelmet gyakorol, midőn a szülőt helyes utra vezethette, s talán egy más tisztességes, bár nem tudományos pálya választására irányíthatta volna, — ismét csak azt mondjuk: jó hiszemmel, s jószívűségből, — a szülő zsebének ok nélkül való megürítését segíté elő. Ha pedig ehhez hozzá

vesszük, hogy az elégtelen tehetségű ifjak átbocsájtása, mily káros következményekkel jár az intézetek hírnevére, azt is kimondhatjuk, miszerint az ilyen tanár élesre fent kést szögez azon intézet nyakára, a mely intézet őt tisztességes kenyérral s megélhetési móddal látja el.

Igen, megélhetési móddal, még pedig tisztességes megélhetési móddal vannak ellátva a tanárok nálunk is. Hála a gondoskodó s körültekintő vezetőségnek ma már nincsenek olyan szomorú helyzetben, a melynek között régi tanáraink, mint p. o. Baksay és Fábry tanár urak a régi gárda érdeműs tagjai kénytelenítették nehéz feladatuk teljesítésére. Ma már a tanárok alig hogy leverték vállalkról az iskola porát, 1200 frtos állást nyernek. Oly fizetés, a mit más pályán el nem érhet senki kezdő ember, s ott van nekik az ötödéves pótlék! És mit mondjak az igazgatóról, kinek évi fizetése lakbérrel s igazgatói járulékkal legalább 2200 frtot teszen. Bizony nem az irigység szólaltat meg bennünket, mert csak örülni tudunk, ha a tisztességes munka méltó anyagi jutalmát is veszi; s ha ezeket felhozzuk, annak is megvan a maga természetes és mélyreható oka!

A szülők gyöngeségében keresendő a miért? hogy — különösen jobb mód mellett — igyekeznek gyermekeiket tanár urakhoz elhelyezni; legkülönösebben akkor keresik meg őket, ha az urfiak egy kissé kikapósak; avagy ha a capitulum vékony berendezésű! Ha akkor, a midőn egy tanár 400—600 frt fizetés mellett volt kényszerülve tanítani, az ily mellékes jövedelem után is nézett, nagyon megtudjuk érteni, sőt meg is bocsátjuk; de engedelmet kérünk, ennek ideje már lejárt; nem szabad üzletszerű foglalkozásnak tartani különösen tanároknál a koszt adást; ez az ő tekintélyöknek árt; s ha a koszt adás nevezetesebb haszonnal nem járna, még akkor is

T Á R C Z A

Rózsá, rózsá . . .

Rózsá, rózsá, piros rózsá
Van az én kertembe.
Piros hajnal ébredésén
Virított ki benne.

Kivirított, illatozva
Kinyitotta kelyhét
Illatát a csacska szellők
Szárnyukra emelték.

El — bejárták vele a tájt
Völgy, halom és róna
Csacska széltől illetlen
Hogy maradott volna!

Virágos lett ez is, az is
Kitérta virágit.
Virágos a csipkebokor.
Virágos az ág is.

Dalos madár, ott csacsogott
A leveles ágon.
Tarka lepke ott repesett
Fakadó virágon.

Tarka lepke, tarka lepke
Aranyos pillangó.
Fa levele, leveles ág,
Remegő, hajlongó.

Nyíló virág, mit kikelet
Tündér tavasz uija
Himezett, te, te vagy a föld
Ara-koszorúja.

Tüske nő a rózsá mellett.
Tüske védi, óvja
Mig kifésle, mig kicsattant
Levele, bimbója.

Piros rózsá a szerelem,
Kikelet szülötte.
S vajh! mi több a szerelemben:
Rózsá e, tövis-e?

Borsody Béla.

A fogorvosnál.

Irta: WIESINGER FRIGYES

Arabelának fáj a foga.
B. városban nem volt fogorvos.

Arabella egy szép tavaszi napon a következő levelet írta:

„Kedves Alfréd! Pár hétre felmegyek Pestre nagy-némhez. Sok rossz fogam van, szeretném azokat rendbe hozatni. Ne vegye rossz néven, ha arra kérem, volna szives engem egy ügyes fogorvoshoz elvezetni, ki megszabadtana kinyajmtól. De nagyon félek ám! A viszontlátásig üdvözli Bella“

Alfréd, ki negyedéves jogász, Arabelának gyermek-kori játszótársa és távoli rokona, sietett válaszolni.

„Kedves Bella! Igazán nagyon örvendek, hogy még nem felejtett el egészen. Szives óhajának ezer örömmel teszek eleget. Van egy nagyon ügyes fogorvos ismerősöm — melleleg legyen mondva, nagyon csinos és finom ember — őt bátran ajánlhatom. Legyen egészen nyugodt, ha az ő szép kék szemébe fog nézni, elfelejti minden fájdalmát. Többet szóval. Érkezését tudassa velem, hogy a vasutnál várhassam. Kezeit csókolja Alfréd“

Arabella pár nap mulva csakugyan megérkezett. A meglepetés kölesönös volt. A 18 esztendős hölgy, ki ama kis vidéki városkán kívül másutt alig volt, nem győzte azt a nyüzsgő népséget, azt a fővárosi élénkséget eléggé bámulni. Alfréd ellenben egészen el volt telve az Arabella sugár természetének, gyönyörű rózsás arcának bámulásával. Évek óta tartózkodik Pesten, a hol csak sápadt vagy mesterségesen pirosított arcokat lát, de ily egészséges, piros pozsgás szint vajmi ritkán. Négy év előtt még milyen kis lány volt a Belluska, most meg milyen alak lett belőle!

Nagynénjéhez azon igérettel kísérte el, hogy délután elmegy érte.

Arabella a nagy izgatottságtól ebédelni sem birt,

féltelme délután egyre fokozódott. Nem kis dolog az, mikor majd valami forgógéppel fognak az ő szájacskájában kotorászni! Alfrédnek reszkette nyujtott kezét, gépi-esen ment vele a villamos állomásig, nem vette észre az őt megbámuló fiatal embereket, nem hallotta az utcái zajt, nem hallgatott kísérője biztatására.

Azt se tudta, hogyan jutott egy négy emeletes palota elé, hol a fogorvos czimátlája van.

A doktor a második emeleten lakott. Minden lépésnél megállott ugyan, mégis oly gyorsan jutott az ajtaja elé. Már szeretett volna visszamenni De mit szólnának otthon? Alfréd csenget. A díszes várószobában vannak.

Arabelának káprázik a szeme. Az ott várakozó hölgyek és urak figyelme a jövevényre irányul. Egy-egy suttogó megjegyzés.

A jogász szórakoztatni próbálja Bellát, de mikor észreveszi, hogy rá se hederít, a folyóiratok olvasásába merül. Közbe új paciensek érkeznek, régiek eltávoznak. Arabelának feltűnik, hogy a rendelő szobából egyetlen egy kiáltást se hall, ő ezt másképp képzelte. — Majd a hölgyek beszédét hallgatja.

— Igazán nagyszerű ember. Milyen résztvevőn tud ránk nézni. A multkor kivette egyik fogamból az ideget, higye el, mikor láttam, hogy oly kíméletesen csinálja, fel se vettem a fájdalmat, pedig jujj de fáj, mikor a fogamban forgatta azt a drótot . . .

— És milyen szépen tud beszélni mindenről, a himzéshez, a főzéshez olyan jól ért, mint a fogtöméshez. A multkor elmondta nekem, hogyan kell a „Napoleon tortát“ csinálni, csakugyan remekül sikerült.

— Miért is nem nősül, ha már oly járatos a háztartásban?

— Mondják, hogy valami baronesse-nek kurizál, de meg is kapja, hiszen olyan csinos fiatal ember!

Beszélték ők még sok mindent. Bella annyira belemerült a hallgatásba, hogy már meg is feledkezett volna, hogy voltaképpen miért jött, ha nem figyelmeztetnék, hogy rajta a sor.

Biz ő nem megy, menjenek előbb a többiek! Alfréd bosszankodni kezdett ezen a nagylelkűségen. Késő este lett, mikor a többiek elkészültek. Most már Bellának kellett bemennie.

Kölesönös bemutatkozások.

beszűntetendő, mert nemcsak visszatetszéssel találkozik, hanem határozott gyanúsításával jár a tanárnak, a mely gyanúsítás annál inkább nyer könnyű tápot, mert lehetetlen az (az emberi természetben nyugszik), hogy azon gyermeket, vagy ifjút, kit épen a mi vezetésünkre biznak, ha akár a saját mulasztásunk, akár az illető ifju tehetetlensége miatt a kellő mértéket meg nem űti, ne akarnánk — a vezetéssel megbízottak — s ha tanár e megbízott, maga a tanár is álszeméremből avagy más mellékes (mindig tisztességest értünk) okokból a Rubiconon átvezérelni; a mi ismét csak a tanintézet hírnevét teszi kétségessé; s gyakran végzetessé.

Sokat tudnánk e tárgyról írni, de nem akarunk, s talán ennyi elég is lesz annak megértésére, mi volt a multban a hiba; mily irányban kell kifejteni igyekezetet és ellenőrködő felügyeletet a tanároknak; s viszont mitől kell tartózkodniok, hogy a minden ember által féltékenyen őrzött érintetlen hírnév semmi részben ne szenvedjen.

A jövő érdeke egyszersmint szigort is kíván az igazgató-tanáctól, hogy azon nem remélt esetben, ha a jóakaratu intó szózat kellő sikerre nem vezetne, saját hatáskörében hatékonyan járjon is aztán el. E tekintetben nem szabad elnézőnek lennie; mert nem az a cél, hogy jól javadalmozott tanáraink kötelmeiket felületesen végezzék, s tetszés szerint használják ki vagyoni érdekeiknek előnyös helyzeteiket, hanem az, hogy gyermekink jövőjét okszerű tanítás és vezetés által lehetőleg biztosítsák, hogy iskolánk jóhírnevét mindinkább öregbítsék, s hogy kötelmeik hű és pontos teljesítése által a hazának hasznos polgárokat neveljenek.

Ugy legyen!!

Közművelődési egyesület közgyűlése. A „gömörmezei magyar közművelődési egyesület“ folyó évi július 13-án d. u. 3 órakor, a vármegyeház nagyszobájában Török Bálint elnökle alatt ülést tart, melyre az egyesület tagjait és az érdeklődő közönséget ez uton is meghívja az elnökség.

A szoroskői csata.

— Egy volt nemzetőr elbeszélése. —

A „Pesti Napló“-ban olvassuk a következő érdekes elbeszélést:

„Az 1848—49-iki szabadságharcnak egyik kevéssé ismert epizódja a szoroskői csata, melynek hőse Hoky István rozsnyói áldozár volt, a ki a gömörmezei nemzetőrök élén, Kapisztrán példájára, kereszttel kezében vezette a honvédeket az ellenség ellen.

A rettegett orosz sereg 1849. június 14-én átlépte az ország határát és Kassa felé tartott. Az osztrák kormány az élelmi szereket megszállhatatlan székértáborral szállította a galicziai katonai raktárakból az orosz sereg után, de azért a muszkáknál nagy volt a kenyérhiány már Kassánál is. Paskievics erre az időközben császári biztossal kinevezett gróf Zichy Ferencz indítványára június hónap végén a kassai főhadiszállásról rendeletet bocsátott ki a hadak parancsnokaihoz, hogy rekvirálhatnak, vagyis élelmiszereket készpénzért követelhetnek a lakosoktól.

— Ah, tehát a kisasszony csanádi? Nagyszerű, hát ott az alföldi rónaságon teremnek ily egészséges hölgyek. Várjon csak, ha két hétig Pesten marad, nem lesz ám ilyen.

Arabellának épen nem volt kedve diskurálni, félénken leült a kényelmes bársonyszékbe, a doktor pedig hozzá fogott a munkájához.

— Bizony, kedves Arabella kisasszony, itt nagyon sok tennivaló lesz, de majd megcsináljuk. Egyelőre kezdjük el a legroszabbat.

A dolog nem volt olyan kellemetlen, mint a milyennek gondolta. Az orvos azon kijelentése, hogy a többi még ennyire se fog fájni, egészen felbátorította.

Másnap már szivesebben ment a „kínpadra.“ Alfréd, ki hűségesen nézte a manipulációt, minden délután csodálkozva vette észre, hogyan barátkozik meg Bella napról napra mindjobban a fogorvossal. Később már egészen bizalmasan elmondta neki családi körülményeit és sok mindent, azt sem hallgatta el, hogy Alfréd gimnázista korában mennyire bolondult utánna, ő pedig ki nem állhatta.

A dokornak sem kellett egyéb, ezentul folyton „ő“-vele hecczelte páciensét, különösen ha a jogász nem kísértette el, ilyenkor nagynénjével ment. Megtörtént az is, hogy senki sem ért rá Arabellával a fogorvoshoz menni, a néni ekkor a villamos állomásnál elbűsűzött tőle, a másik megállhelytől az orvos lakásáig egyedül sétált.

Lassanként egészen beleszókkott a pesti életbe. Nem futott el többé a villamos kocsi elöl, nem ment szaladva a síneken. Az örökös zajt szinte kellemesnek találta — Ha Alfréd kísérte, a beszéd tárgya mindig a fogorvos volt, kit Bella igen csinos és kedves embernek tart; milyen szépen vigasztalja, ha valamely fájós fogát tömi.

Miért esürném-esavarnám a dolgot? — a plombálás vége mégis csak az lón, hogy Arabella beleszeretett a fogorvosba. Hiszen ez nem is oly nagy baj, nem ő az első, kivel az megesett, de nem is az utolsó! Igen sok vetélytársnője van.

Persze történetünket sokkal bonyolódottabbá tehetném az által, ha Alfréd most Bellába lenne szerelmes. A történelmi hűséget azonban váratlanul és érdekes bonyodalom kedvéért fel nem áldozzuk. Ő mindvégig csak jó barát maradt és csendes szemlélője, ifjúkori barátja heves érzelmeinek, mit annak nem is igyekezett titkolni.

Igy történt, hogy Tornamegye nyugati szélén, a sziliczi fensík alatt fekvő Almás nevű magyar faluban július 1-én százötven főből álló kozákcsapat jelent meg és a bírónak meghagyta, hogy a község, mikorra a szomszédos Körtvélyes és Jabloneza helységekből visszatérnek, negyven darab vágómarhát tartson készen, melyeket az orosz sereg számára Kassa felé hajtának majd. Vonakodás vagy ellenszegülés esetén tüzzel-vassal fenyegették a helységeket a kozákok. E szigorú nyilatkozat daczára az almásiak közül nagyon sokan fölsiettek a helység fölött emelkedő kopár sziklahegyre, mely alatt a rozsnyó—kassai országut húzódik. A magaslat nyugati alján már Gömörmege terül el, s közvetlenül a megye határa mellett levő Hárskut nevű falu lakosait is értesítették a veszélyről. Ez időtájt a Hárskut határában emelkedő szoroskői fensíkon tanyázott a gömörmezei hatóság rendeletéből a pelsőzi és rozsnyói nemzetőrség egy jókora esapata, melynek az volt a feladata, hogy a Kassa táján táborozó orosz sereg netán portyázva odavetődő esapatait a megyébe való betöréstől a határszállásig visszatarthatassa.

Az almásiak e nemzetőrök parancsnokával tudatták, hogy a százötven főből álló kozákcsapat nemsokára visszatérnek Körtvélyes felől. A híre a nemzetőrök közül körülbelül hetvenen az országut melletti árokban elbújtak s a Körtvélyesről visszatérő oroszokat előbb sortűzzel, majd szuronyrohammal megtámadták. A váratlanul meglepett és a jókora veszteség miatt meggyengült orosz csapat a körülbelül százhusz darab marha hátrahagyásával eszeveszetten megfutamodott. Az oroszok közül tizenheten maradtak a csatateren, részint halva, részint súlyosan sebesülve, míg a nemzetőrök közül csak egy halt meg, őt pedig jelentéktelenebb sebet kapott.

A csufosan elkergetett oroszok egyenesen Kassára siettek s a történetet a főhadiszálláson bejelentették. Paskievics arra a híre, hogy az élelmezést és a honvédek meggátolták s a szállítmányt lefoglalták, nagyon megharagudott, majd Sasz tábornokot és Bagdahufut vezérőrnagyot kiküldte kétezer főből álló esapattal és hat negyi ágyuval a nemzetőrök ellen.

Ekkor terjedt el a híre, hogy Ragályi Miksa, a gömörmezei kormánybiztos, általános népfelkelést rendelt el. Ragályi a nemzetőrséget és a felkelőket jól-rosszul fegyverezve, a Szoroskői fensíkja alá csődítette. Ezekhez csatlakozott a gömör-alsóvidéki héthónapos nemzetőrség Malinák hadnagy vezérlete alatt. A felkelő pőrnép leginkább kaszával, vasvillával és csak kivételképen vadászpuskával fegyverkezett. A nemzetőrség élére Hoky István rozsnyói római katolikus áldozár állott, a ki a kormány intézkedéseire képet arra határozta el magát, hogy összeütközés esetén, Kapisztrán példájára, kereszttel buzdítva vezeti a fegyvereseket az oroszok ellen. A nemzetőrök gondtalanul táboroztak a szoroskői fensíkon, anélkül, hogy őrzemeket állítottak volna ki, noha a Szoroskői közepén húzódó ut hatóságilag is meg volt annyira erősítve, hogy ha az oroszok arra vonulnak el, nagyon könnyen agyonkövezhetők volna őket a népfelkelők.

Az oroszokat vezető Sasz tábornoknak első dolga volt, hogy a gróf Zichy Ferencztől melleje adott kének segítségével megtudja: megszállották-e a magyarok a szoroskői fensíkot és az utat eltorlaszolták-e? Midőn a kének kedvezőtlen jelentést tettek, elhatározta Sasz tábornok, hogy a magyar tábort megkerüli. Az ugynevezett Maluton Barka nevű faluba vezette seregét, hol az ottani református papot, továbbá Horváth Lajost és Ragályi kormánybiztost elfogatta s vezetőit a sereg előtt hajtatta, míg végre Hárskutra érkeztek július 5-én.

A nemzetőrök csak egy nappal azelőtt értesültek arról, hogy az oroszok be akarják őket keríteni; egy esapatuk erre Orbán népfelkelő kapitány vezérlete alatt az oroszokat diadalmasan megtámadta. Ezalatt a kaszás nemzetőrség másik része Hoky áldozárral az élén sikertelen támadást intézett a másik oldalról támadó kozákok ellen. Az áldozár, aki mindenütt ott haladt a csapat előtt, kereszt a kezében, egyszerre felkapta a földről egy

— Ne gondolja valahogy Bella, hogy a doktor is szerelmes magába. Ő minden hölgy páciensével olyan barátságos, bókjait ne vegye készpénz gyanánt, hiszen ezeket több-kevésbé változtatással akárkinék elmondja.

Egy szerelmes hölgynek legkevésbé se tetszik a tapasztalt világi eme véleménye.

— Arról meg épen ne ábrándozzék, hogy valamikor a felesége lehetne. Megengedi, hogy eszébe juttassam a német poéta egyik ide vágó mondását szöszserinti fordításban: „A esillagokat nem kívánjuk meg, elég ha pompájuknak örülhetünk“.

Bella kisasszony (oly szépen tudja ő ezt mondani!) gyönyörködött is a pompás esillagokban — a doktor ékkék szemében.

Sajnos, örökké e hitvány sárteken semmi sem tart. Négy hét eltelté után a fogak szépen be voltak blombálva, kitisztítva úgy, hogy szinte esillagoltak. A doktor örömmel nézte befejezett művét.

— Nos Bella kisasszony, most már hazamehet Csanádba, majd megtetszenek fogaeszkái valamelyik ottani ifju urnak, a ki azután nem „esókon szerzett,“ hanem foggal szerzett vőlegény lesz.

A páciens csaknem könnyözve távozott, az orvos még utoljára megkötötte fátlyolat sebeszeti csomóval, melynek kibontásával fél óráig is elvesződtek otthon, azzal elbűsűzött.

Arabellát már régóta hívták haza szülei. Eddig persze nem mehetett, hiszen fogai még nem voltak rendben. De most már legfeljebb 2—3 napig maradhat itt a fővárosban. Borzasztó ezt még el is gondolni: itt hagyni a szép Pestet, itt hagyni a szép dokort és visszamenni abba a csendes vidéki térszékbe.

Az elutazás órája rohamosan közelgett. A délutáni órák egy örökkévalóságnak látszottak Bella előtt. Mily kellemes is volt délutánoként a váróteremben üldögélni, ott a többi „bajtársal“ az orvosról beszélgetni. Ezentul ez mind elmarad. Következik a régi egyhangú élet.

Tükröt vesz elő. Igazán gyönyörűen vannak betömve a fogak.

— Mily derék ember az a doktor, most végkép megszabadított kinjaimtól. Mily erősen tartanak! Ime még horgoló tüvel sem lehet megkarczolni. Hiszen ezek örökre megmaradnak, talán sohasem jöhetnek fel Pestre, sohasem láthatom őt többé! Itt elől van egy szép cement

haldokló nemzetőr puskáját s a kozákokra lőtt, de nem talált. Erre négy kozák utána iramodott. Tragikus jelenet következett ezután. Hoky térdreest, kezeit összekulcsolva kegyelemért esdelt a kozákok előtt, de hiába, mert azok nemcsak összekulcsolt kezeit, hanem fejét is levágták és diadalmi jel gyanánt Kraszna-Horka-Váralljára vitték, hol már egy esapat orosz fosztogatta a lakosságot. Körülbelül nyolezvan foglyot szedet, össze Sasz tábornok, ki azokat Miskolcra vitette, de később gróf Zichy közbenjárására szabadon bocsátotta. A Hárskut táján elesett magyarokat másnap összeszedték s a dernői temetőben eltemették. Hoky áldozár megcsönkített holttestét pedig nagy ünnepességgel Krasznahorkán tették örök nyugalomra. Sirja felett díszes emlékkő áll, melyet a hálás utódok emeltek. Az ugyanakkor elesett harminczhét gömörmezei nemzetőrnek még most is jeltelen a sirja.

Hírek és vegyesek.

Előfizetőink és olvasóink figyelmébe!

Lapunk jelen száma első a huszadik évfolyam harmadik negyedében. — Olvasóközönségünk lapunk iránt mindenkor sok jóindulatot tanusított, s mi ez alkalommal — minden hangzatos felhívás mellőzésével — továbbra is kérjük lapunk részére a közönség szíves jóakarátát és támogatását. — Midőn lapunk barátait az új negyvedre előfizetésük megújítására és lapunknak ismerőseik körében való szíves terjesztésére kérjük, egyszersmind az iránt keressük meg azon t. előfizetőinket, kik a **fizetéssel hátralékban vannak, hogy a hátralékos összeget beküldeni sziveskedjenek, ellenkező esetben a lap további küldését beszüntetjük.**

A „Gömör-Kishont“ előfizetési ára:

fél évre 2 frt,
negyed évre 1 frt.

A kiadóhivatal.

Érettségi vizsga a főgimnáziumban.

A szóbeli érettségi vizsga, — miként jeleztük, — a mult hó 26—30-ik napjain volt főgimnáziumunkban. Ez alkalommal felváltva elnökölték: Kun Bertalan püspök és Czinke István egyházkerületi jegyző. A kormányt Dr. Szlávik Mátyás, az eperjesi akadémia tudós igazgatója képviselte. 40 tanuló állott szóbeli vizsgára, kikhez a vizsga folyama alatt 259 kérdést intéztek az egyes tudományokból. Nevezetesen a magyar nyelvből 40-et, a latin nyelvből, irodalom és régiségtanból 80-at, a történelemből, a mellékkérdéseket nem számítva 40-et, a mennyiségtanból 40-et, a physicából ugyanannyit, a görögptől irodalomból 16-et, a német nyelvből 2-öt, a görög nyelvből 1-et. A tanulók e kérdésekre, — a végeredményt nem tekintve, — a következő minőségű feleleteket adták: magyarból jelesen felelt: 12, jól: 12, elégségesen: 2; a latin nyelvből (szövegfordítás és értelmezés) jelesen: 9, jól: 8, elégségesen: 21, elégtelenül: 2; a latin irodalomtörténet és régiségtanból felelt jelesen: 13, jól: 14, elégségesen: 11, elégtelenül: 2; a történelemből: jelesen: 15, jól: 15, elégségesen: 10, elégtelenül: 0; a mennyiségtanból: jelesen: 8, jól: 10, elégségesen: 22, elégtelenül: 0; a természettanból jelesen felelt: 6, jól: 18, elégségesen: 16, elégtelenül: 0. A végeredményt tekintve, midőn a tanévi és írásbeli osztályzat is figyelembe vétetik, jeles lett a magyar nyelv és irodalomból: 12, jó: 10, elégséges: 16, elégtelen: 2. A latin nyelvből, — az irodalomtörténetből és régiségtanból nyert feleleteket is figyelembe véve, — jeles: 9, jó: 8, elégséges: 22, elégtelen: 1. A történelemből jeles: 14, jó: 17, elégséges: 9, elégtelen: 0. A mennyiségtanból jeles: 8, jó: 10, elégséges: 22, elégtelen: 0. A természettanból jeles: 6, jó: 18, elégséges: 16, elégtelen 0. A német nyelvből kettő utasított szóbelire, egyik elégségesen felelt meg, míg a másik elégtelenül. Görögből egy tett szóbelit, ki felelete alapján elégséges osztályzatot nyert. Az általános eredményt tekintve jelesen érettek lettek: Belicza András, Kohn Dezső, Pósa Péter és

tömés, milyen büszke volt rá! Azt mondta, hogy ily remekül utánozni a fog színét nagyon ritkán sikerül. . . . Niini, hiszen ez nem olyan kemény, mint a többi, ennek a tetejét meg lehet karczolni.

Bella egészen kipiszkalta horgolótűjével a tömést. A néni szidta a fogorvos „slendrián“ munkáját, a bucsuzni jövő Alfréd csodálkozva rázta fejét.

Délután mindhárman elmentek a fogorvoshoz, ki egész oda volt bűsűzöttségben.

— Három nap alatt kiesett . . . az lehetetlen, három év mulva se szabad! . . . Óhó kisasszony nem esett ám ez ki! Nézze csak Alfréd ur, itt látni valami éles eszköznék a nyomait. A tömésnek a caries széléhez tapadó része most is meg van, ha kipotyogott volna, az egész üreg szabad lenne.

A remegő páciens eme határozott érvelés ellenére nem bírt semmit sem szólni. Halgatását az orvos beleegyezésnek vette.

— Ejnye kisasszony, nem gondoltam volna, hogy oly rosz indulatu irántam, kiszedi a tömést, csak azért, hogy mások előtt ócsárolhassa munkámat. Ennyi roszakaratot nem teteleztem volna fel magáról.

Arabella alig bírta könnyeit visszafojtani. Nem szólt semmit, pedig be sok mondani valója lett volna! A más-kor oly beszédes doktor gépiesen, szótlanul megcsinálta újra a tömést, mely fél óra alatt meg volt.

Alfréd, ki sejtette mi indította e tetre barátját, kiment a városzobában maradt néni szórakoztatni. Arabella egyedül maradt a fogorvossal.

— Doktor ur nem mehetek el anélkül, hogy az igazat meg ne mondjam. A plombot csakugyan én szedtem ki. De ne azért, hogy ócsárolhassam munkámat, hanem azért, mert megegyeszer látni akartam Önt!

Az orvos szánakozva nézi a szép hölgyet, kinek szeméből a szenvedély szinte visszatükröződik. Bámulatos flegmával csak e két szóval felel:

— Szegény gyermek!

* * *

Arabella a mult télen férjhez ment egy gimnáziumi tanárhoz. Férje megígérte neki, hogy a vakációban felmegy vele Pestre, mert két év óta megint elromlott néhány foga.

Urszinyi József, összesen: 4; *jól*: Batta István, Draskóczy Zoltán, Dubois József, Kaiser János, Kollár János, Máthé Zoltán, br. Nyáry Gyula, Tausz Manó, Vozár Ede, és Záhonyi Aladár, összesen: 10; egyszerűen érettek: Baskay Ferencz, Bitskey Géza, Bulzán Péter, Cseh István, Czertner József, Fejes Andor, Forster Károly, Haas Andor, Hell Rudolf, Hubay Kálmán, Konesko Zoltán, Kovács Gáspár, Lenkey Béla, Lukovszky János, Mesko Dezső, Mesko István, Mihalik Ábrahám, Mihalik Pál, Poltyák Jenő, Scheidl Sándor, Szilassy Ernő, Vaka József, összesen 22-en; míg neves két hó múlva egy-egy tárgyból javított vizsgára utasítottak. E statisztikai adatok eléggé bizonyítják, hogy az érettségi vizsga főgimnáziumunkban magas színvonalon állott, mit abból is constálthatunk, hogy a tett 259 kérdésre 69 jeles, 83 jó 100 elégséges és csak 7 elégtelen feleletet hallottunk. Különösen kellemesen lepte meg a kormányképviselőt a tanulók legnagyobb részétől nyert értelmes és szép előadás, melyben bárki is élvezetet találhatott. A kormányképviselő tiszteletére az igazgató-választmány és tanári kar kedélyes bucsust rendezett a „Casinó“ társalgótermében, hol komoly és kedélyes felköszöntőkben nem volt hiány. Az ideai érettségi vizsgálatot az igazgató-választmány is élénk érdeklődéssel kísérte, s az *alispán*, *Samarjay János*, *Dapsy József*, *Marton János*, *Baksay István*, *Fábray János* és mások is megjelentek azon.

A vármegyei közig. bizottság rendes havi ülését a főispán elnöklete alatt hétfőn — folyó hó 10-én tartja.

A megyei állandó választmány a negyedik évi rendes közgyűlés előtt — folyó hó 11-12-én — a megyei székházban ülést tart, melyen a közgyűlés elé kerülő tárgyakat fogják megvitálni.

Megeyi közgyűlés. Vármegyénk törvényhatósága folyó hó 13-14-én délelőtt 9 órakor a megyei székház nagy termében tartja rendes nyári közgyűlését, melynek tárgysorozatát lapunk múlt számában közöltük.

Kinevezés. A rimaszombati m. kir. pénzügy-igazgatószághoz *Lenkey Béla* gyakornoknak kinevezetett.

Lelkész beiktatás. *Baltazár János* jolsvai ev. lelkész beiktatása f. hó 2-án folyt le, mely alkalommal *Terray Gyula* főesperes, *Rohács L.* és *Margócsy J.* lelkészek segédlete mellett ünnepélyesen bevezette hivatalába, átadva annak jelvényeit hatásos beszéd kíséretében; majd az új lelkész tartotta meg beköszöntő beszédét, melyvel elragadta a nagyszámú egyházhíveket, osztatlan tetszést, örömet aratva. Az új lelkész tiszteletére a furdőkertben 50 terítékű közeled volt, hol a város értelmisége, honvéd tisztikara s polgársága ünnepelte a kedvelt ifjú lelkészt — nevével s a jelenvolt urnókkal. A felköszöntések az új lelkészen kívül *Terray* főesperesre, a tisztikarra, *Sulyok* zászlóaljparancsnokra, *Kuna A.* egyházi felügyelőre, a hölgyekre, az egyház tagjaira stb. hangzottak el.

Rendjelviselési engedély. A király megengedte, hogy *Heinzelmann* Alfréd vasgyártó tulajdonos a fejedelmi bolgár polgári érdemrend parancsnoki keresztjét, *Neogrady* Lajos, Coburg hercegi uradalmi főszámvevő, a fejedelmi bolgár polgári érdemrend tisztí keresztjét, *Miklóská* Kálmán veresköi lakos a fejedelmi bolgár polgári érdemrend VI-ik osztályát, *Schmidt* Bernát vasgyári igazgató a fejedelmi bolgár érdemkereszt IV. osztályát, *Benkár* Pál vasgyári mérnök és *Rösch* Frigyes vasgyári vegyész a fejedelmi bolgár ezüst koronával ékített érdemkereszt V. osztályát elfogadhatják és viselhetik.

Uj tanár A helybeli egy. prot. főgimnáziumhoz — mint megtudtuk, — a budapesti ref. főgimnáziumhoz megválasztott *Marton Lajos* tanár utódjául *Gasko Gyula* tanárt választották meg. Ő azonban időközben másutt nyert állást, s az igazgató-választmány f. hó 4-ikén tartott ülésén *Horváth* Albert szépsi szent-györgyi gym. okleveles tanárt választotta meg a megüresedett állásra.

Athelyezés. *Szomor* Károly nyustya-likéri gyári iskolai tanító *Salgóba* és *Svehla N.* tanító *Likérre* helyezettett át.

Katonai szemle Jolsván múlt héten *Benedek* tábornok szemlét tartott az ott állomásozó honvédség legénysége és az ügykezelés felett. A magasrangú katonai vendég tiszteletére bankettet rendeztek.

Kinevezés. A helybeli származású Dr. *Dapsy* Viktor budapesti műtörvos a fővárosi Rókus kórház sebészeti osztályába segédorvossá neveztetett ki.

Adomány. A rimaszombati cipész-egylet ifjusága f. hó 2-án rendezett nyári táncvigalmának jövedelméből 3 frtot a gőmörmegei gyermek-menedékház javára adományozott. — Az egylet elnöksége szíves köszönetének nyilvánítása mellett lapunk utján nyugtázza a nemeslelkű adományt.

Tűzoltók diszgyakorlata és mulatsága. Múlt csütörtökön délelőtt szokatlan élénkség volt városunk főterén és utcáiban. Már 9 óra után bejártak a kurtósok az egész várost s harsogó trombitaszó mellett hívták össze a tűzoltókat a város háza udvarára, hol 10 óra tájban megjelent a főparancsnok: *Farkas Zoltán* lóháton, teljes díszben. A sorakozás után az ő és *Komáromy* István segédtsízt vezetése alatt a városi fizetéses és önkéntes tűzoltók felvonultak a szerekkel együtt a főtérre, hol azok, kik még fogadalmat nem tettek, letették az esküt. Innen aztán rendezke sorakozva kivonultak a „Zöldfa“ vendéglő épületéhez. Már a Losonczy-utca elején tüzet jeleztek, s a tűzoltók rohamlépésekkel siettek a színhelyre, hol a szabályszerű, gyors leszerelés után megszállták a három épület tetőzetét s a főépület ablakait. Az egész művellet nem vett igénybe két percnél többet, s a harmadik perczen már három fecskendő csövéből szökött hatalmas sugárban a víz. Elmondhatjuk, hogy derék tűzoltóink igazán sok képzettséget és rendkívüli ügyességet mutattak be ez alkalommal a diszgyakorlaton, s meglátszott, hogy a gyakorlatokra és a kiképzésre az intézőség igen nagy súlyt fektet. A minden részében katonai pontossággal lefolyt gyakorlat alatt a tűzőrség is sorfalat állott a gyakorlat színhelye körül s a főparancsnok, segédtsízt, alparancsnok helyettes és osztályparancsnok mindenütt figyelemmel kísérte a műveleteket. A gyakorlat végén a ponyvába ugrást mutatta be néhány derék tűzoltó. A szépen sikerült bemutató diszgyakorlatot a válogatott közönség élénk érdeklődéssel nézte végig, s méltó elismeréssel jutalmazta az ügyes tűzoltókat. Dél-tájban a testület bevonult, s a főtérén *Kóródy* Jenő alparancsnok helyettes vezetése mellett a főparancsnok előtt

defilírozott. A városház udvarán a szokásos jelentés meg-tétele után a főparancsnok a gyakorlat szabatos lefolyását elismerését és dicséretét fejezte ki a testület előtt, mely lelkesen megéljenzte a főparancsnokot. — Délután 3 órakor zeneszóval vonultak ki a Széchenyi-kertbe, s itt késő éjjelig tartó táncmulatságot rendeztek a tűzoltók. A mulatság — bár nem jelent meg a közönség oly nagy számmal, mint azt a nemes ezélokot szolgáló testület méltán megérdemelte volna, — mindvégig vidám, jó hangulat uralkodott, s a kik azon résztvettek, nem sajnálták a esekély áldozatot, mert kellemes emlékekkel távoztak a mulatságról.

Kinevezés. A megyénkbeli származású *Bazilidesz* Barna füleki járásbírósi jegyzőt az igazságügyminiszter kinevezte a balassagyarmati kir. járásbíróshoz albróvá!

„A magyar tanítók turista-egylete“ — nek mintegy 40 tagja július 3-án érkezett megyénkbe Tornallyára, honnan kocsin hajtottak Aggtelekre, s onnét Rozsnyót, Kraszna-Horkát, a dobsinai jégbarlangot tekintik meg s Poprád-Felkára mennek. A szépségi fürdőket, Késmárkot, Szepes-Bélat, a felkai muzeumot megnévezve, Kassát s nevezetességeit mennek látni, honnan f. hó 9-ikén indulnak vissza Budapestre 8 napi kirándulás után.

Tanárok gyűlése. Az országos középiskolai tanáregylet f. hó 2-án tartott közgyűlésén városunkból *Baksay* István kir. tan. választmányi tag, *Bodor* István igazgató, Dr. *Veres* Samu, *Bohm* János és *Fábray* János nyug. tanár vettek részt. A gyűlés első napján — vasárnap — leleplezték a Szarvas Gábor szobrait, s az ünnepséget befejező díszbanketten Dr. *Veres Samu* szép és nagy tetszéssel fogadott pohárköszöntőben éltette *Beöthy* Zsolt egyet. tanárt, az egylet érdemes elnökét. A meg-ejtett új választáson a választmány vidéki tagjai közé *Baksay* István kir. tan. újból beválasztott.

A polgári iskolai tanárok Budapestén f. hó 2-án tartották közgyűlésüket, melyen *Perjessy* László nagy-rözei polg. keresk. iskolai igazgató előadóként szerepelt. A választáson *Perjessy* újból megválasztották vidéki alelnökké.

Matura bál Az egy heti drukkeltjes napokat szombaton este a vigalom váltotta fel. A maturáltak gyűjtötték egybe a „Három Rózsa“ nagytermében az ifjúságot, hogy az itt töltött nyolcz évi gyötrelmes gimnáziumi év után vigalommal vegyenek bucsut azon közönségtől, melyet talán az életben többé nem fognak látni. Már 9 óra után gyűlékezett a közönség és várva-várta mindkét nembeli fiataliság az elmesen összeállított táncrendül szolgáló „Pótérettségi bizonyítvány“ első tantárgyát: az első esárdást. Felpezsdült a kedv, a szűlők szeme ragyogott, gyönyörködve érett fiaikban, tombolt a tánc, a szünni nem akaró „hogy volt“ majdnem egy óráig talpon tartotta a tánczókat, kik rugtak oly jó kedvvel, a mint csak egy maturált ifjú és egy kis maturát (IV polgári) bevezgett leány járhat. Ezt aztán a „Pótérettségi“ többi tárgyai követték, mit úgy látszik mindkét nembeli ifjúság tökéletesen tudott, mit bizonyít az, hogy a szünni nem akaró jókedv reggel 6 óráig tartotta össze a kis társaságot, mikor is mindenki egy kellemesen eltöltött éj emlékével jávozt: bár soknak fülebe esengett az a többször elhangzott nóta, hogy hát: „Semmi babám, semmi, így szokott az lenni, minden diák-szerelmnek vége szokott lenni...“ Az első négyest mintegy 30 pár táncozta. A jelenvoltak közül a következőket sikerült feljegyezni: Asszonyok: Szentmiklósy Gyuláné, Medvezky Sándorné, öz. Bernáth Gyuláné, Kerekes Dezsőné, Dr. Szeless Ödönné, Hubay N.-né, Dr. Fodor Béláné, Záhonyi J.-né, Polyák Pálné, öz. Terhes Pálné, Saxinger Ottóné, Ethey Aranka Draskóczy Istvánné, Terney Jánosné, öz. Szentmiklósy Sándorné, Ruszkay Gyuláné, Scholz N.-né. Leányok: Bernáth Inezike, Szentmiklósy Ilonka, Terney Margitka, Polgári Iza és Karola, Ruszkay Aranka és Margitka, Draskóczy Ilonka, Záhonyi Jolánka, Polyák Ilonka, Irén, és Magdolna, Fodor Malvin, Hubay Erzsike, Medvezky Erzsike és Katicza, Saxinger Sárka, Baskay Irénke, Kaveshán Irénke és Jolánka, Csák Mariska, Scholz Etelka, Terhes Ilonka. Végül elismeréssel kell megemlékeznünk a maturansok kegyeletteljes gondolkozási módjáról akkor, midőn mulatságuk tiszta jövedelmét a Szathmáry József boldogult tanárunk emlékének megörökítésére szánták.

Kisdedek mulatsága A helybeli „Gizella“ kisdudóvó intézet növendékei szokásos nyári mulatságukat f. hó 9-ikén rendezik a Széchenyi-kertben 20 kros belépti-díj mellett.

Agyonlőtte a kutyája. Dobsinán tragikus eset tartja izzalomban a kedélyeket *Szójka* Gyula erdész ugyanis, kit a tavasszal választottak meg, s általános rokonszenvnek örvendett, f. hó 3-ikán kiment az erdőbe s töltött fegyverét is magával vitte. Mikor dolgát elvégezte, kocsira ült, maga mellé vette kutyáját, s az üléshez támasztotta fegyverét. Utközben nem vette észre, hogy kutyája a fegyverrel játszik, egyszerre eldőlt és elsült a fegyver, — melynek ravaszát a kutya felhuzta — s a löveg az erdész állán behatolva szétrovasolta agyvelejét. A szerencsétlen ember szörnyet halt. A tragikus eset városzerte mely részvétet keltett

Czigány zenészeink múlt pénteken utaztak rendes nyári tartózkodási helyükre: Alsó-Tátrafüredre, hol a furdőző közönséget fogják muzsikájukkal szórakoztatni.

Tűzoltó majális Rimaszécson. A rimaszécsi önkéntes tűzoltó-egylet f. hó 9-én saját pénztára javára a „Kis erdő“ben nyári mulatságot rendez. Belépti-díj 1 korona. — Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza az egylet. — Kezdeté délután 3 órakor. — Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a „Vám“ vendéglőben tartatik meg.

Anyakönyvi kimutatás. A rimaszombati anyakönyvi hivatalnál f. év június havában következő születések, halálozások és házasságok jelentettek be: *Született*: 15 gyermek, ebből fiú 8, leány 7, törvényes fiú 6, leány 4; törvénytelen fiú 2, leány 3. — *Elhaltak*: *Kecő Jánosné 52 éves, *Bóna Mária 22 éves, ifj. Moravcsik József 15 éves, Kosko János 27 éves, *Halasi András 38 éves, Lukás Anna 17 éves, Bronts István 74 éves, *Pulinyi Márton 46 éves, *Budai Ferencz 46 éves, *Balog Mária 13 éves, Jasko Andor 1 éves, *Rusznay János 43 éves, *Bari Zsuzsanna 25 éves, *Pákó János 19 éves, *Kovács (Eszter) János 44 éves, Gál Andor 15 napos, Percz Pál 64 éves, Szücs András 2 hónapos. A

*-gal jelöltek a helybeli kórházban haltak el. — *Házasságot kötöttek*: Lövy Ignác és Póllák Rozália, egy vallásuk. Kosztra Pál és Seres Julianna, egy vallásuk. Bedécs Bálint és Osváth Teréz, egy vallásuk.

Ipartestület mulatsága. A rimaszombati ált. ipartestület folyó július hó 16-ik napján a Széchenyi-kert fedett táncszínhelyiségében az elaggott és munkaképtelen iparosok segélyalapjának gyarapítására nyári táncvigalmat rendez, melyre a közönséget meghívja az ipartestület előjárósága. Belépő-díj: személyenként a pénztárnál 40 kr.; a július hó 14-ig előlegesen megváltott jegyek a testületi irodában 30 kr-ért kaphatók. — Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Kezdeté délután 4 órakor. — A mulatság kedvezőtlen idő esetén július hó 23-án tartatik meg.

Uj rendelet A vasuti üzletvezetőségől a helybeli állomásfőnökséghez szigorú rendelet érkezett, melyben a nagyközönséget a perronon *jegy nélkül való tartózkodástól* büntetés terhe mellett tiltják. Jó lesz tudomást szerezni e rendeletről, mert nálunk eddig nem igen vette figyelembe a közönség a többször megismételt rendeletet.

Színi jelentés. Tisztelettel értesitem Rimaszombati város és vidéke m. t. közönségét, miszerint jó erőkből álló és jól összetanult dráma-, vígjáték- és operette-társulattal a „Huszár“ vendéglő udvarán épült szinkörben 1899. évi július hó 11-én — kedden — előadásimat megkezdem. — Törekvésem, mint mindig, most is az lesz, hogy változatos műsor és összesség jó előadásokkal a m. t. közönség igényeit kielégítek, tetszését megnyerjem s pártfogását kiérdemlelem. E mellett különös gonddal őröködöm a felett, hogy társulatom tagjai közül senki meg ne feledkezzék arról, mivel tartozik hivatásának, mivel tartozik pályája tisztességének. — Így vélek hivatásomnak leginkább megfelelni, így vélem a vidéki színesznetnek sok helyt nagyon megatagott erkölcsi és anyagi hitelét helyreállítani. — A miért is nagyon kérem a m. t. közönséget, hogy ezen hivatásomban támogatni kegyeskedjék. — Szintársulatom névsora: a) Műszaki személyzet: Kiss Pál, igazgató. Vágó István, művezető, rendező. Krasznay Andor, rendező. Rátkay Sándor, rendező. Asztalos Sándor, ügyelő. Kemény Bernát, karmester. Spuller Krisztina, pénztárosnő. Ujj Ferencz és Szathmári József, díszítők. Dorogi László, ruhafőnök. Mikó Sándor, kellékes és színlaphordó. — b) Előadó személyzet: Nők: Berzesenyi Margit, hősnő és szende. S. Berezik Margit, operette-koloratur énekesnő, Halmay Kornélia, drámai anya és komika. Kovács Lenke, szende és naiva. Medgyessy Erzsike, népszínmű és operette-szűbret énekesnő. Ujj Ferencz, parasz-komika és anya. Berezik Mariska, Krasznai Andorné, T. Riskó Ilona, M. Semsey Lujza, kardalosnők és segédszínésznők. — Férfiak: Asztalos Sándor, drámai apa. Burányi Ferencz, operette tenorista. Krasznay Andor, bonviván és szalonkomikus. Nemes Sándor, népszínmű és operett baritonista. Rátkay László, operette buffó, komikus. Timár Béla, szerelmes. Vágó István, jellemszínész. Halmay János, Nőgrádi Sándor, Szilágyi Pál, Ujj Ferencz, Farkas Mihály, kardalosok és segédszínészek. — Műsoron levő darabok: Operettek: „Gésák“, „Varázsgyűrű“, „Unatkozó király“, „Talmi hercegnő“, „Koldusdiák“, „Bőregér“, „Királyfogás“, „Suhancz“, „Boszorkányvár“, „Orleus“, „Virágcsata“, „Hoffmann meséi“, stb. — Népszínművek és énekes bohózatok: „Fekete rigó“, „Titok“, „Halász szeretője“, „Háromláb kapitány“, „Gyimesi vadvirág“, „Ördög mátkája“, „Felhő Klári“, „Sárga esikő“, „Vereshaju“, „Piros bugyleris“, stb. — Vígjátékok és színművek: „Gyurkovics-lányok“, „Himfy dalai“, „Aranylakadalom“, „Végrehajtó“, „Coulisset ur“, „Halókoecik ellenőre“, „Kikapós patikárius“, „Kis lord“, „Sárdy-ház“, „Két tacsó“, „Folt“, a mely tisztít“, „Dreyfus kapitány“, „Örök törvény“, stb. — Bérlet-árak a következők: Páholy 15 előadásra 45 frt, támlásszék 12 frt, kőrszék 9 frt stb. Napi árak: Páholy 4 frt, támlásszék 1 frt, kőrszék 80 kr., földszinti állóhely 40 kr., karzat 20 kr. — A n. é. közönség szíves pártfogását kérve vagyok Rimaszombati, 1899. július hó 4-én mely tisztelettel *Kiss Pál*, a szépsi színi-kerület s az eperjesi színház igazgatója. — Az előadások, — mint a fenti jelentésben jelezve van, — *nem 8-án*, hanem 11-én, kedden veszik kezdetüket és pedig a Vígsház egyik kitűnő darabjával a „Végrehajtók“-kal. Felhívjuk a közönség érdeklődését a törekvő s jól szervezett társulat iránt, melyet Tornallyán is élénk pártolásban részesítettek. Hisszük és reméljük, hogy a mi művelt közönségünk sem fogja támogatását megvonni a nemzet napzásomaitól.

Nyilvános nyugtázás. A folyó hó 1-én a helybeli főgimnáziumban érettségét tett ifjak által rendezett bál igen szépen sikerült, minek bizonyossága az, hogy a zene még reggeli hat órakor is szólt. Bevétel volt 152 frt. Kiadás 103 frt 98 kr. Tiszta jövedelem 48 frt 02 kr. Felülfizettek: Rimaszombati városa 12 frt 50 krt, id. Mihalik Dezső 4 frtot, Polgári Iza és Karola kisasszonyok 3 frt 50—3 frt 50 krt, ifj. Mihalik Dezső 3 frt, Simon Mihály, Kerekes Dezső és Záhonyi János 1—1 frtot, miért a rendezőség hálás köszönetét nyilvánítja. A bál tiszta jövedelme boldogult Szathmáry József tanár ur nevére teendő alapítványra fordítottatik. *Pósa Péter*, pénztáros.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Nyiltér.)*

Nyilatkozat.

Alőírott ezennel kinyilatkoztatom, és sajnálkozásomat fejezem ki, hogy Spuriusz József urat méltatlanul gyanúsítottam a neki tulajdonított aljas eszelekménnyel, miért is ez uton kérek tőle bocsánatot.

Rimaszombati, 1899. június 28.

Szócs László.

Eladó.
Méltóságos báró Nyáry Sándor ur jános-i uradalmában 30 drb számfeletti rambouillet 2½ éves tenyészkos szabadkézből eladó. -- Bővebb felvilágosítással szolgál **Stuletz János** kasznár Jánosiban. Gömörm.

*) E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Pályázati hirdetés.

2579/1293. sz. — Szab Rimaszombat r. t. városánál lemondás folytán megüresedett **állatorvosi állásra** ezennel pályázat nyitattik: felhívtnak mindazok, kik ezen 700 frt készpénz fizetéssel ellátott, nyugdíj jogosultsággal összekötött állást elnyerni óhajtják, hogy születési bizonyítvány, képesítés, eddigi alkalmaztatásukra vonatkozó okmányokkal felszerelt kérvényüket **f. év július hó 30-áig** a polgármesteri hivatalba ezimezve adják be.

A megválasztott állatorvos, mint állategészségügyi szakértő működik a helybeli vasuti állomáson, megállapított napi díj mellett alkalmaztatik a havi és országos vásárokon, a levágott sertések szemle díja öt illeti, látogatási díja szabályrendeletileg van megállapítva.

Kelt szab. Rimaszombat r. t város tanácsának, 1899 évi június 27-én tartott üléséből.

Polgármester helyett:

Nagy Ferencz, városi főjegyző.

1-2

Hirdetmény.

2063. sz. — **Pohorella** község telekkönyve birtokszabályozás és kataszteri munkálatok alapján az 1869. évi 2579. és az 1893. évi 24366. I. M. sz. rendeletéhez képest átalakították, és ezzel egyidőreleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. c. -ben szabályozott eljárás a tjkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottatik.

E ezébből az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a szabályozási eljárás a nevezett községben **1899. évi július hó 24-én** d. e. 9 órakor fog kezdődni.

Emmel fogva felhívtnak:

1-szor az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyalásra személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítás után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2-szor mindazok, akik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a ttkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztésüket igazoló okiratokat mutassák be.

3-szor mindazok, kik ingatlanhoz jogot tartanak, de ttkkönyvi bekebelezésre alkalmas irataik nincsennek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. c. 15-18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 8. § ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó ttkkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerjék el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyegilleték elengedés kedvezményétől is elmaradt;

4-szer az azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily lejegyzéssel terhelt ingatlanok tulajdonosa, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett jelenjenek meg, mert ellenkező esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek — Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy-Rőczen, 1899. június hó 22. én.

Dessewffy, kir. járásbíró

Hirdetmény.

509. sz. — Alólírott bir. végrehajtó ezennel köz-hírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1899. évi 1996. számú végzése alapján **Institórisz Endre** ügyvéd ur által képviselt vb. **Heksch Jakab** esődtömögéhez tartozó 927 frt 84 krban feltüntetett üzleti könyvkövetelések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. bíróságnak 1899. évi V. 293. számú végzése folytán Rimaszombatban a kir. járásbíró hivatalos helyiségében leendő eszközöslésre határnapul az **1899. július hó 14-ik** napjának délutáni 3 órája kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érintett activ követelések a kitett összegben alól is el fognak adadni, világosan megjegyeztetvén, hogy a követelések tennállósága és behajthatóságaért a esődválasztmány felelősséget nem vállal.

Rimaszombat, 1899. évi július hó 4-én.

Gasko, kir. jbir. végrehajtó.

A kőbányai Király-Sörfőző részv.-társaság

„Góliát“ MALÁTASÖRE

a legegészségesebb, legtáplálóbb és legkelle-mesebb üdítő ital.

Dr. Korányi és **Dr. Kétly** egyetemi tanár urak gyógyezelokra is ajánlják és idegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik.

Kapható minden jobb fűszer-kereskedésben és vendéglőben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Eladó

Rimaszombatban a Rózsa-utczában 28. sz. alatt fekvő épületek, — melyek kiterjedőleg a Koháry-utczában 31-ik szám alatt fekszenek, — u. m.: a) nagy kőház: 4 tágas szoba, 2 előszoba, s padlással, — b) ezzel fedett folyosóval összekötötésben álló konyhaépület: előszoba, éléskamra, fatartó, pincze és padlással, c) kőház: 4 szoba, előszoba, konyha, pincze és padlással; d) kocsiszin és nagy magtár, szénapaddal; e) külön udvarban levő eselédház, két szoba, előszoba, pincze és padlással, **örök áron eladó.**

A telek eredetileg három ház helyet képezett, melyre jelenleg is ezélszerűen elkülöníthető, s az adás-vetés ékkép is eszközölhető.

Örök áron eladó továbbá, — a fent írt telekkel együtt vagy külön, — a Koháry-utczában, a körülírt épületekkel vis-à-vis álló **nagy gazdasági udvar**, kert és istállóval stb.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosokkal.

Bank-kölcsön közvetítő iroda WEISZ SAMU
órás- és ékszerésznél Losonczon.

Közvetít ingatlanokra kölcsönöket
15—20 egész 50—60 évi visszafizetésre,
annuitás **3 1/2, 4 és 4 1/2** %-ra.

Konvertál minden összeget

300 forinttól fölfelé
előleges kiadás nélkül.

Közvetítési díj mérsékelt és lebonyolítás után fizetendő.

Káptalani kölcsönöket

6%-ra, évenként egyszeri utólagos kamat-fizetéssel.

Levélbeli kérdésekre felvilágosítással szivesen szolgálunk.

2-12

KOVÁCS ZSIGMOND

FÉRFI és NŐI CZIPÉSZ-ÜZLETE RIMASZOMBAT.

Van szerenésém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a **Rimaszombatban, Erzsébet-tér 27. sz. a.** levő s 30 év óta fennálló jó hírnevű

férfi és női czipész üzletet

Kovács Zsigmond örököseitől átvettem, s azt úgy a **saját műhelyemben**, valamint a **budapesti, bécsi és carlsbádi** elsőrendű gyárakban készült legújabb divatu **férfi, női és gyermek-czipőkből** nagy raktárral rendeztem be.

Nem mulaszthatom el ez alkalommal a n. é. közönség eddigi szives pártfogását megköszönni s egyuttal kérni azt jövőben is; — fötörekvésem ezután is oda irányul, hogy a **műhelyemben készült mértékszerűt megrendeléseknél** s a raktári árukból is a jó anyag, pontos és szolid kiszolgálattal a mélyen tisztelt közönség jóindulatu pártfogását kiérdemeljem.

Rimaszombat, 1899. június hó.

Teljes tisztelettel

KOVÁCS ZSIGMOND.

RÁBELY MIKLÓS

KÖNYVNYOMDÁJA,

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala

RIMASZOMBATBAN,

Pokorágyi-utca 1-ső szám, a községi fiu-iskola mellett.

Ajánlkozik mindennemű könyvnyomdai munkák gyors, pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok stb.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvények, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérleg-számlák stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és ragezédulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok, esomagoló-papír czégnomással stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, borczimkék, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, táncrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

Ugyanitt egy jó házból való fiu, ki legalább 1—2 gimnáziumi osztályt végzett, tanulólul felvétetik.